

ประกาศกรมทะเบียนการค้า

เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี

พ.ศ. ๒๕๔๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อธิบดีกรมทะเบียนการค้าโดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ผู้ทำบัญชีตามประกาศฉบับนี้ ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี สมุหบัญชี หัวหน้าแผนกบัญชี หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว กรณีที่เป็นพนักงานของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

(๒) หัวหน้าสำนักงาน กรณีที่เป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชีที่ได้จัดตั้งในรูปคณะบุคคล

(๓) ผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งรับผิดชอบในการให้บริการรับทำบัญชี กรณีที่เป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชีที่จัดตั้งในรูปคณะบุคคล

(๔) กรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งรับผิดชอบในการให้บริการรับทำบัญชี
กรณีที่เป็นการดำเนินงานบริการรับทำบัญชีที่จดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคล

(๕) บุคคลธรรมดา กรณีที่เป็นผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ

(๖) ผู้ช่วยผู้ทำบัญชีตามที่กำหนดใน ข้อ ๗ (๓)

(๗) บุคคลอื่นนอกจากที่ระบุตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖)

ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

ข้อ ๔ ผู้ทำบัญชีต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

(๒) มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ทำบัญชีได้

(๓) ไม่เคยต้องโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เนื่องจากได้กระทำ

ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี หรือกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี หรือกฎหมาย
ว่าด้วยวิชาชีพบัญชี เว้นแต่พ้นระยะเวลาที่ถูกลงโทษมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี

(๔) มีคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

(ก) ผู้ทำบัญชีของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้น
ตามกฎหมายไทยซึ่ง ณ วันปิดบัญชีในรอบปีบัญชีที่ผ่านมา มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน
ห้าล้านบาท มีสินทรัพย์รวมไม่เกินสามสิบล้านบาท และมีรายได้รวมไม่เกินสามสิบล
ล้านบาท ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.) ทางการทำบัญชีหรือเทียบเท่า จากสถาบันการศึกษาซึ่งทบวงมหาวิทยาลัย
หรือคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) หรือกระทรวงศึกษาธิการเทียบว่า
ไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการทำบัญชี

(๖) ผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีดังต่อไปนี้ ต้องมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชีหรือเทียบเท่า จากสถาบันการศึกษาซึ่งทบวงมหาวิทยาลัย หรือคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) หรือกระทรวงศึกษาธิการ เทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี

๑) ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยซึ่ง ณ วันปิดบัญชีในรอบปีบัญชีที่ผ่านมามีทุนจดทะเบียน หรือสินทรัพย์รวม หรือรายได้รวมรายการใดรายการหนึ่งเกินกว่าที่กำหนดไว้ใน (ก)

๒) บริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

๓) นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

๔) กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร

๕) ผู้ประกอบธุรกิจธนาคาร เงินทุน หลักทรัพย์ เครดิตฟองซิเอร์ ประกันชีวิต ประกันวินาศภัย

๖) ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

(ค) ในกรณีที่เป็นการเริ่มทำบัญชีรอบปีบัญชีแรกของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี คุณสมบัติของผู้ทำบัญชีให้พิจารณาโดยใช้เกณฑ์ทุนจดทะเบียนตามที่กำหนดไว้ใน (ก) และ (ข) แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ ในกรณีที่เป็นผู้ทำบัญชีของบุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนซึ่งรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี คุณสมบัติของผู้ทำบัญชีดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ (๔) (ก) หรือ (ข) โดยอนุโลม

ข้อ ๖ ในกรณีที่ทุนจดทะเบียน สิ้นทรัพย์รวม หรือรายได้รวมของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามข้อ ๕ (๕) (ก) เปลี่ยนแปลงไปจนทำให้ผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่มีคุณสมบัติของการเป็นผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีนั้นต่อไป ให้ผู้นั้นสามารถเป็นผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีดังกล่าวต่อไปได้เป็นเวลา สองปีนับแต่วันสิ้นรอบปีบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลง

ข้อ ๗ ผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี ดังต่อไปนี้

(๑) แจงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีตามแบบ ส.บ.ช. ๕ ที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ส.บ.ช. ๕ ต่ออธิบดีภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับหรือนับแต่วันเริ่มทำบัญชีแล้วแต่กรณี เว้นแต่ผู้ทำบัญชีที่ระบุไว้ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง ที่ได้ยื่นแบบ ส.บ.ช. ๕ - ก ไว้แล้ว

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการที่แจ้งไว้ตามวรรคหนึ่ง ผู้ทำบัญชีต้องแจ้งรายการเปลี่ยนแปลงนั้นโดยยื่นแบบ ส.บ.ช. ๕ ต่ออธิบดีภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

(๒) เข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี อย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกรอบสามปี จากสถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่อธิบดีให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่อธิบดีประกาศกำหนด

เงื่อนไขตามวรรคหนึ่งให้ปฏิบัติเมื่อพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

(๓) ผู้ทำบัญชีที่รับทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีประเภทใดเกินกว่าหนึ่งร้อยราย ต้องจัดให้มีผู้ช่วยผู้ทำบัญชีซึ่งมีคุณวุฒิเช่นเดียวกับผู้ทำบัญชีอย่างน้อยหนึ่งคน ในทุกๆ หนึ่งร้อยรายที่เกินหนึ่งร้อยรายแรก เศษของหนึ่งร้อยถ้าเกินกว่าห้าสิบ ให้นับเป็นหนึ่งร้อย

การนับจำนวนของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามวรรคหนึ่งมิให้รวมถึงผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่มีได้ทำการค้าขายหรือประกอบกิจการแล้ว หรือที่ยังไม่ได้เริ่มทำการค้าขายหรือประกอบกิจการ

ประกาศ ณ วันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

กัทธา สกฤตไทย

อธิบดีกรมทะเบียนการค้า

รูปถ่าย
1"

แบบ ส.บข. 5

รหัสเลขที่

--	--	--	--	--	--	--	--

รับวันที่.....
ผู้รับ.....
(สำหรับเจ้าหน้าที่)

แบบแจ้งการทำบัญชีของผู้ทำบัญชี
ตามมาตรา 7 (6) แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

เขียนที่

วันที่.....

ข้าพเจ้า ขอแจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีตามประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่องกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2543 ลงวันที่ ค่อยอธิบายกรมทะเบียนการค้าไว้ ดังนี้

- ชื่อ(นาย/นาง/นางสาว) อายุ ปี ที่อยู่/สถานที่คิดค่อเลขที่.....
หมู่ที่ ... ต.รอก/ชอ ถนน แขวง/ตำบล
เขต/อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....
- วุฒิการศึกษา (ชื่อประกาศนียบัตร / อนุปริญญา / ปริญญา)
สาขา..... ปีการศึกษา..... สถาบันการศึกษา.....
ประเทศ.....
- ข้าพเจ้า
 ไม่เคย ต้องโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เนื่องจากได้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วย
 เคย การบัญชี หรือกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี หรือกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี และพัน
ระยะเวลาที่ถูกลงโทษมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี

4. ปัจจุบันปฏิบัติงานในฐานะ

4.1 พนักงานของ(ระบุชื่อกิจการ).....

เลขทะเบียนนิติบุคคล..... ที่ตั้งเลขที่..... หมู่ที่..... ต.รอก/ชอ.....
ถนน..... แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ.....
จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....
ตำแหน่ง.....

4.2 ผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ

สถานที่คิดค่อเลขที่..... หมู่ที่..... ต.รอก / ชอ.....
ถนน..... แขวง / ตำบล..... เขต / อำเภอ.....
จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... หมายเลข โทรศัพท์.....

4.3 สำนักงานบริการรับทำบัญชี

ชื่อสำนักงานบริการรับทำบัญชี.....
เป็น บุคคลธรรมดา คณะบุคคล นิติบุคคลจดทะเบียน.....
ที่ตั้งเลขที่..... หมู่ที่..... ต.รอก/ชอ..... ถนน.....
แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....

(มีต่อด้านหลัง)

- โดยเป็น
- หัวหน้าสำนักงาน (กรณีเป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชีที่มีได้เป็นคณะบุคคล)
 - ผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งรับผิดชอบในการให้บริการรับทำบัญชี กรณีเป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชีที่เป็นคณะบุคคล
 - กรรมการ/ผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งรับผิดชอบในการให้บริการรับทำบัญชี กรณีเป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชีที่เป็นนิติบุคคล
 - ผู้ช่วยผู้ทำบัญชี

5. จำนวนธุรกิจที่ผู้ทำบัญชีทำบัญชีให้ ราย (ระบุรายละเอียดในแบบแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจที่ทำบัญชี (แบบ ส.บ.ช.5-1))

5.1 ประเภทกิจการ

- ก. ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยซึ่ง ณ. วันปิดบัญชีในรอบปีบัญชีที่ผ่านมา มีทุนจดทะเบียนไม่เกินห้าล้านบาท มีสินทรัพย์รวมไม่เกินสามสิบล้านบาท และมีรายได้รวมไม่เกินสามสิบล้านบาท จำนวน..... ราย
- ข. (1) ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยซึ่ง ณ. วันปิดบัญชีในรอบปีบัญชีที่ผ่านมา มีทุนจดทะเบียน หรือสินทรัพย์รวม หรือรายได้รวม รายการใดรายการหนึ่ง เกินกว่าที่กำหนดในข้อ ก. จำนวน.....ราย
- (2) บริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย จำนวน.....ราย
- (3) นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย จำนวน.....ราย
- (4) กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร จำนวน.....ราย
- (5) ผู้ประกอบธุรกิจธนาคาร เงินทุน หลักทรัพย์ เครดิตฟองซิเอร์ ประกันชีวิต ประกันวินาศภัย จำนวน.....ราย
- (6) ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน จำนวน.....ราย

5.2 กรณีที่ผู้ทำบัญชีรับทำบัญชีเกินกว่าปีละ 100 ราย ให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ช่วยผู้ทำบัญชี ดังนี้

- ผู้ช่วยผู้ทำบัญชี จำนวน..... คน
- วุฒิการศึกษาของผู้ช่วยผู้ทำบัญชี
- อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการทำบัญชี จำนวน.....คน
- ปริญญาตรีหรือสูงกว่าทางทำบัญชี จำนวน.....คน
- อื่นๆ.....คน

(ระบุชื่อ และคุณวุฒิ ถ้าไม่พอให้จัดทำรายละเอียดเป็นเอกสารแนบ)

ชื่อ	คุณวุฒิ
.....
.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อมูลข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....ผู้แจ้ง
(.....)

แบบฟอร์มข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจที่รับทำบัญชี

รหัสเลขที่	□ □ □ □ □ □ □ □ □ □
รับวันที่.....	
ผู้รับ.....	
(สำหรับเจ้าหน้าที่)	

- ชื่อผู้ทำบัญชี (นาย/นาง/นางสาว).....
- รับทำบัญชีในฐานะ
 - พนักงาน ○ ผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ ○ สำนักงานบริการรับทำบัญชี ○ ผู้ช่วยผู้ทำบัญชี
- จำนวนธุรกิจที่รับทำบัญชี.....ราย มีดังนี้

ลำดับที่	ชื่อธุรกิจ	เลขทะเบียนนิติบุคคล	วันสิ้นสุดรอบปีบัญชี	ประเภทกิจการ ตามข้อ 5.1		ขนาดของธุรกิจจากข้อมูลในงบการเงินของรอบปีที่ผ่านมา		
				ก	ข	ทุน (พันบาท)	รายได้รวม (พันบาท)	สินทรัพย์รวม (พันบาท)

ชื่อ.....ผู้แจ้ง
(.....)

ผู้ทำบัญชี

หมายเหตุ

1. หลักฐานที่ต้องแนบประกอบแบบแจ้งการทำบัญชีของผู้ทำบัญชี
 - 1.1 สำเนาหลักฐานการศึกษา (ประกาศนียบัตร / อนุปริญญา / ปริญญา) 1 ฉบับ
 - 1.2 สำเนาทะเบียนบ้านและบัตรประชาชน หรือบัตรที่ทางราชการออกให้อย่างละ 1 ฉบับ
 - 1.3 รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวก ขนาด 1 นิ้ว ถ่ายมาแล้วไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 1 รูป
2. การกรอกแบบแจ้งการทำบัญชีของผู้ทำบัญชี
 - 2.1 ให้กรอกแบบแจ้งตามข้อเท็จจริงให้ครบถ้วนและกรณีมีรายละเอียดให้จัดทำรายละเอียดเป็นเอกสารแนบตามที่กำหนดในแบบ
 - 2.2 ผู้ทำบัญชีทุกคนต้องให้กรอกรายละเอียดในข้อ 5 ให้ครบถ้วน
3. การแจ้ง มี 2 วิธี
 - 3.1 ขึ้นแบบแจ้งการทำบัญชีของผู้ทำบัญชีด้วยตนเอง
 - กรณีผู้แจ้งมีที่อยู่หรือสถานที่ทำงานในกรุงเทพฯ และ จังหวัดนนทบุรี อันที่สำนักกำกับดูแลธุรกิจ กรมทะเบียนการค้า เลขที่ 44/100 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระพ้อ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000 พร้อมสำเนาแบบแจ้ง 1 ชุด
 - กรณีผู้แจ้งมีที่อยู่หรือสถานที่ทำงานในส่วนภูมิภาค อันที่สำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัด ที่มีที่อยู่หรือสถานที่ทำงานตั้งอยู่ พร้อมสำเนาแบบแจ้ง 2 ชุด
 - 3.2 ขึ้นแบบแจ้งการทำบัญชีของผู้ทำบัญชีทางไปรษณีย์ โดยส่งแบบแจ้งการทำบัญชีพร้อมเอกสารไปยังสถานที่ตามข้อ 3.1 พร้อมแนบซองคิดแถมไปรษณีย์ของตัวท่านเอง
4. ระยะเวลาในการแจ้ง คือ ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม ถึง วันที่ 9 ตุลาคม 2544 หรือภายในหกสิบวันนับแต่วันเริ่มทำบัญชี
5. กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการที่แจ้งไว้ ให้แจ้งรายการเปลี่ยนแปลงนั้นตามแบบที่กำหนดภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง